

İMANIN KEMALİ KARDEŞLİK VE SEVGİ BAĞI

Eûzubillahimineşşeytânirracîm.

Bismillâhirrahmânirrahîm.

Elhamdülillahi rabbilâlemin ve'l-âkibetü li'l-müttekîn. Vessalâtü vesselâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahibihî ecmaîn.

İ'lemû eyyühe'l-ihvân enne efdale'l-kitâbi kitâbullah ve enne efdale'l-hedyi hedyü muhammedin sallallahu aleyhi ve sellem ve şerra'l-umûri muhdesâtühâ ve külle muhdesin bid'ah ve külle bid'atin dalâleh ve külle dalâletin fi'n-nâri. Ve bi's-senedi'l-muttasili ile'n-nebiyyi sallallahu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

«لَنْ تُؤْمِنُوا حَتَّى تَحَابُّوا. أَوْ لَا أَدُلُّكُمْ عَلَى مَا تَحَابُّونَ عَلَيْهِ؟: أَفْشُوا السَّلَامَ بَيْنَكُمْ. وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ، لَا تَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّى تَرَاحِمُوا. قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ، كُلُّنَا رَحِيمٌ. قَالَ: إِنَّهُ لَيْسَ بِرَحْمَةٍ أَحَدِكُمْ

خَاصَّةً وَلَكِنْ رَحْمَةً الْعَامَّةِ، رَحْمَةً الْعَامَّةِ. طَبَّكَ
عَنْ أَبِي مُوسَى.

*Len tü'minû hattâ tehâbbû. E ve lâ edül-
lüküm al âmâ tehâbbûne aleyhi? Efşû's-
selâme beyneküm. Vellezî nefsi bi-yedihi lâ
tedhulûne'l-cennete hattâ terâhamû. Kâlû:
Yâ resûlallâhi küllünâ rahîmun. Kâle: İnnehu
leyse bi-rahmeti ahadiküm hâsaten ve lâkin
rahmete'l-âmmeti rahmete'l-âmmeti.*¹

a. Siz birbirinizi sevmedikçe iman sahibi olamazsınız

Bunu *Müslim*'de de görmüştüm geçen gün, imanı tarif ediyorda. *Müslim*'de bu hadis daha kısa bu daha uzun, bunun ravileri ayrı onun ki ayrı.

“Siz birbirinizi sevmedikçe iman sahibi olamazsınız.”

Şimdi bizim kardeşler bir olsunlar, işte fikir ayrılığı kardeşliğe mani değildir, biz bir kardeşiz diye feryatlar veriyorlar.

Olur mu?

¹ Hâkim, *el-Müstedrek*, IV, 185, r. 7310; Nesâî, *es-Sünenü'l-Kübrâ*, V, 414, r. 5928; Heysemî, *Mecme'u'z-zevâid*, VIII, 30, r. 12731; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, IX, 118, r. 25268; İbn Hacer, *İthâfü'l-mehere*, X, 58, r. 12268.

لا يجتمع الضدان

Lâ yectemi'a'z-zıddâni. Bir kaidedir bu, bozulmaz. “Bu iki zıt bir arada toplanmaz.” *Zıddân lâ yectemi'âni.* Suyla ateşi bir araya getiremediğin gibi ya su ateşi söndürür, ya ateş suyu söndürür. İki bir arada olmaz onların.

Zıddân lâ yectemi'ân olunca seninle ben nasıl kardeş olacağız ya?

Senin yolun ayrı, benim yolum ayrı. Sen tutmuşun başka yolu, ben tutmuşum Allah yolunu.

Allah yoluyla şeytan yolu bir olur mu?

Nasıl kardeş olacağız birbirimizle biz?

Allah hepimizi affetsin, tevfiyatı samadaniyesine mazhar etsin.

Evet hep bir milletiz, hep bir memlekette büyüdük, aynı yaşadık, yaşamaktayız da ama insanların fikirleri çokook değişti. O eski günün insanlarını bugün bulmaktan da mahrumuz. Binâenaleyh insanlar sapık fikirlere sapmış oldukları takdirde onlarla kardeşçe geçinmek mümkün olmaz; ne kadar bağırırlarsa bağırırsınlar...

Ya?

Aradan bu zıttı kaldırmak lazım. Bu nedir mani olan, onu kaldırmak lazım. Bunu kaldıramadıkça hepsi boş laftan ibarettir.

Onun için;

Len tü'minû hattâ tehâbbû. "Birbirinizi sevmedikçe [iman etmiş olmazsınız]."

Bu cemidir, yalnız benim seni sevmemle kafi olmuyor iş.

"Hep birbirimizi sevmedikçe sâhib-i îmân olamazsınız."

Burada kemâl-i îmân kast olunsa gerek. Zaten imanda da istenen asıl bu kemaldir.

Birbirinizi nasıl seveceksin?

Can kardeşin gibi seveceksin, öz kardeşin gibi seveceksin.

Nasıl ashâb-ı kirâm birbirlerini sevdiler, malım senin malın dedi, evim senin evin dedi, tarlam senin tarlan dedi, istediğin gibi yaşa dedi.

Hatta burada bir hocaefendi vaaz ediyordu da, karımı da istersen, hangisini istersen onu da sana vereyim dedi. O tabiri var da şimdi bazıları; "Öyle şey olur mu filan?" diyerekten itiraz ettiler. O da oldu ama. Yani malından da geçiyor adam, "Sana ailemden bir[ini de vereyim." dedi.] Dört tane o za-

man, çok yahut daha fazla vardı, “İstediyini boşayayım sana vereyim, senin ailen olsun.” [dedi.]

Bu kadar fedakârlık yapmaya kalktı müslüman. Ağzındaki lokmayı verecek derecede yani.

Ama neden o?

O Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*'in etrafındaki toplanış, onun etrafındaki aşk, şevk, İslâm'a olan muhabbetin neticesi oluyor. Birisi Mekke'den gelmiş muhacir, birisi Medineli yerli halk. Yerli halk gelen muhacire kolunu açtı, kanadını açtı;

“Gel kardeşim! dedi, “İşte oda, işte ev, işte ambar, işte tarla bahçe, ne yaparsan yap!” dedi.

Fakat bu muhacirîn kısmı, gelen müslüman onlara tenezzül etmediler;

“Malın mübarek olsun, hanımın mübarek olsun, işin mübarek olsun. Bize çarşığı pazarı gösterin kafi.” dediler. “Biz çarşıda, pazarda alış veriş eder, kendi karnımızı doyurabiliriz.” gibi bir büyüklük de gösterdiler orada.

Çünkü kardeşlikte de yük olmak diye bir şey yoktur.

E kardeşiz ya, bak bana işte!

Öyle iş yok.

Kardeşlikte yük almak var, yük vermek yok. Yükü alacaksın gücün yetiyorsa, fakat başkasına yük olmak, öyle şey olmaz. Çünkü muhabbete de manidir. Bir insana sırnaştın da yanaştın mıydı bir gün, iki gün bakarlar ama sonra derler ki;

“Yeter artık!”

Bu yeter artığı dedirtirmemek için sen de elinden gelen fedakârlığı yapacaksın ki iki sevgi birbirleriyle temâdî etsin. Temâdî etmeyen sevginin de kıymeti yoktur. Bugün sevişmişiz, yarın ayrılmışız, bu sevgi sevgi sayılmaz ki. Sevgi kıyamete kadar gidecek. Hatta kıyamet gününde de kendisini gösterecek bu sevgi.

İki tane kardeş böyle huzûr-u Rabbü'l-Âlemîn'e geliyorlar. Hesapları görülüyor. Birisinin günahı çok, “Atın bunu cehenneme!” diyorlar; ötekinin sevabı bol, “Atın bunu da cennete!” diyorlar, götürün cennete.

Cennete gidecek olan diyor ki;

“Ben gitmem cennete! Ben cennete gitmem yâ Rabbi!”

Ya?!

Bu benim kardeşliğimi de ya affedersin, ya beni onunla beraber yollarsın cehenneme beraber gideriz, ya onu da bırakırsın beraber cennete gideriz!” diyor.

Kardeşlik burada olduğu gibi orda da olacak yani. Ama bu samimi kardeşlik olacak.

Sen kendin gözüne alabiliyor musun onunla beraber cehennemde yanmayı?

Ya beni de at yâ Rabbi cehenneme onunla beraber yanayım, ya onu da affet, beraber gidelim cennete.

Cenâb-ı Hak diyor ki;

“Sen benden daha mı erhamsın?

Hadi ikisiniz birden cennete.

Kardeş böyle olur. Yoksa bugün sevişmişiz [yarın ayrılmışız, olmaz.] Parası varsa severler bugün insanı, gençliği varsa severler, e mevki varsa severler. Mevkiden düşünce, paradan da mahrum olunca gençlik de elden gidince, kurtlar köpeklere maskara olur derler ya.

Allah muhafaza etsin.

Bak şimdi Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* ne buyuroyor;

E ve lâ edüllüküm alâ mâ tehâbbûne aleyhi? “Şimdi sizin birbirinizi sevmenize ve-

sile olacak Őeye sizi delalet edeyim mi, ki siz onun sebebiyle birbirinizi sevesiniz?”

Eh, bize birisi bir para verirse, veyahut menfaatimize yarayan bir Şey ikram ederse, dese ki;

“Sana Şu evi bađıŐladım. On katlı bir apartman. Senin olsun, bađıŐladım.”

O adama biz nasıl medyûn-ü Őûkrân oluruz?

Ama Allahu Teâlâ'nın bize verdiği nimetler karşısında o apartman kaç para eder?

Bir sakalın kılına değmez.

Bir kıl kadar yerinden insanın bir ağrı çıkıyor, bir çıban çıkıyor, bir Şey oluyor, feryâd ü figanlar, ameliyatlar, bilmem neler, kıyametler kopuyor.

Ne o yahu?

Allah esirgeye.

Dûn bir kardeşin gözüne biraz perde gelmiş, ŐaŐırmıŐ kardeş, hangi doktor daha mâhir bu hususta diyerekten hastane bırakmamıŐ dolaŐmadık. Bak insan nasıl, nasıl bir Şey aranıyor, gözüm için ben muayene olacağım hangi doktor mâhir diyor acaba bu işte, bütün doktorları dolaŐmıŐ.

E sen dininde hangisi bunun doğru diye hiç aradığın var mı?

Dünyada arıyoruz da din hususuna gelince lâkayıt.

Ha şimdi;

“Delalet edeyim mi ki sevişesiniz.”

Paralarla sevişmek için o adam bize apartmanı ısmarladı, bağışladı ama öldü gitti, onun sevgisi de gider onunla beraber. İşte biraz varlık duanda iltifat ederiz, arkası gelmez. Fakat Cenâb-ı Peygamber’in bize bir tavsiyesi var.

b. Selamı aranızda yayınız

Nedir?

Efşû’s-selâme beyneküm. [“Selamı aranızda yayınız.”]

Şimdi bu da gitti mi elden!

Bu da gitti mi elden?

Gitti.

Sabah-ı şeriflerin hayır olsun! Yok, günaydın, akşam aydın, aydın tuttu [selamın] yerini.

Efşû’s-selâme beyneküm Peygamber’in talimi. Kur’an’da da *fe-hayyû* diyerekten Cenâb-ı Allah *celle ve alâ* selamı bize emreliyor. Karşındaki *esselamü aleyküm* dediği

vakit, ve *aleykümüsselam* demekle beraber ve *rahmetullahi* ve *berakatühû* ilave etmek de bu tahiyyenin en güzeli oluyor.

Onun için;

Efşû's-selâme beyneküm. “Siz aranızda, birbirlerinize karşı, içten gelen bir aşk ile ‘*Esselamü aleyküm* kardeşim!’ de.”

Ama selamı da lafta bırakma. Selam yalnız laftan ibaret değildir. *Esselamü aleyküm* laftır, sözdür, ağızımızdan çıkar ama manâsı geniştir.

Selam Allahu Teâlâ'nın ismidir, *Esmâ-i Hüsnâ*'dandır.

﴿هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ
هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ﴾

*Hüvallahüllezî lâ ilâhe illâ hû. Âlimu'l-ğaybi ve'ş-şehâdeti hüve'r-rahmânu'r-rahîmu. Hüvellâhüllezî lâ ilâhe illâ hû. el-Melikü'l-kuddûsü's-selâm.*²

Altıncı esmâ oluyor. Allahu Teâlâ'nın isimlerinden Kur'an'da zikrettiği altıncısı ki

² 59/Haşr, 22-23.

selamette olmak istersen, selam Allahu Teâlâ'ya mahsustur. O bütün arızalardan uzaktır, bütün noksanlıklardan ârîdir Cenâb-ı Hak. Ona hiçbir noksan izafe edilemez.

Onun için sübhanallah, “Ben o Allah’ı tesbih ederim ki; bütün noksan sıfatlardan münezzehtir.” [demektir.]

Ölüm gelmez, haline hiçbir tegayyur gelmez. Evveli yok, âhiri de yoktur, daimî bir varlıktır. Sonra yerin göğün, bütün mevcûdâtın hâlıkıdır. Mevcûdâtın içerisinde neler yaratılmışsa, mikrobundan tut bilmediğimiz daha neler varsa hepsinin hâlıkı Allah’tır.

Şimdi bizim bugün mikrop diyerekten ödümüz kopuyor. Ufacık, gözümüzün göremediği bir canlı ispat ediyorlar karşımızda, “Bu canlı bizim canımıza okuyor!” diyorlar.

Canım benim gözümün göremediği bir canlının, benim koca kuvvetime karşı gelebilmesi mantıkımın dışında oluyor benim. Ben ona bir yumruk vursam ezerim.

Nasıl oluyor da o canlının hakkından gelemiyorum ben?

Eh, kudretullahın hakından gel bakalım! İşte Allahu Teâlâ kudretini sana gösteriyor,

“Sana bir mahluk musallat ettim, adı mikrop, ufacık bir şey, gel hakından bakalım!” diyor. Hadi doktor doktor, doktor doktor, ilaç ilaç, ilaç ilaç biri gelirken biri çıkar, berbat eder.

Onun için *esselam* bütün âfatlardan, bütün nekâisten, bütün eksikliklerden münezzehe olmak Allahu Teâlâ’ya mahsustur. Binâenaleyh sen de [selam verdiğin vakitte;] “Noksan sıfatlardan, âfatlardan, eksikliklerden berî ol kardeşim. Sana Allah noksanlık vermesin, âfet vermesin, bela vermesin, mihnet meşakkat vermesin, dert bela vermesin! Ömrün olduğu müddet içerisinde sağ salim, âfiyet üzerine yaşayasın.” diyerekten kardeşine böyle bir dua yapıyorsun ve bu duanın arkasından da onu da gözetliyorsun.

Gözün de onda ama! Fakir muhtaçsa, elini uzatacaksın ona ekmek vereceksin. Yiyemiyorsa, ağzına koyacaksın, suyunu içireceksin, çıplaksa giydireceksin. *Esselamualeyküm* deyip de bir çıplağın yanından geçmek ona hakarettir. Çıplağı gördüğün vakitte onun üzerine bir esvap koyabileceksen [koyacaksın.] Koyamıyorsan bir koyana diyeceksin ki; “Kardeş şurada bir çıplak gördüm ben, onun esvabı filan yok, hava da soğuk. Ne olur bir

kaputcağız da sen ver ona!” filan diye arada delaletçilik de yine faydadan hâlî değildir. Yapabiliyorsan kendin yap. Çıplak, cahil kalıyor. Köprü altında çocukların hesabı yok diyorlar. Geceleri köprü altında yatıyor diyorlar.

Biz nasıl insanız ki köprü altında çocuk yatırıyoruz?

Biz öldük mü ki?

Onları niçin biz besleyemiyoruz, niçin mekteplere verip okutamıyoruz, niçin onların terbiyeleriyle meşgul olup da cemiyete yararlı bir insan olarak yetiştirmiyoruz da mazaratlı bir insan olarak köprü altında yaşayan çocuk ne olacak?

Hırsız olacak en nihayet, yahut katil olacak! Başka bir şey olmaz ki!

Ama bu kabahat seninle benim.

Niçin?

Selamdan haberimiz yok. Sen bu çocuğa dersin ki;

“Selamün aleyküm yavrum!”

“Aleyküm selam amcacığım. Ama bak ben burada yatıyorum amca! Bu kış gününde, köprünün altında, soğuk, çeşme kıyılarında çırılçıplak bir vaziyette! Sen nasıl müslüman-

sın da beni görmüyorsun burada? Senin beni barındıracak bir odan mı yok, niçin toplanıp da bir odacık yapmıyorsunuz da oraya fakirleri koyasınız da orada o fakirler barınsın?

E bizim dulhanelerimiz var.

Ama dulhaneye herkesi koyarlar mı ya? Dulhaneye hadi götür de koy çocukları, sok bakalım bir yere?

Sokamıyoruz ki!

Niçin?

Dar, nispet dahilinde genişlemek lazım. Bu genişlik nispetinde yardım kollarının [araştırılması lazımdır.]

İşte *le-mevkıfün fisebilillah*. Bu da Allah yolunda bir mevkıftır ki, paraları vereceğiz, böyle büyük binalar yapılacak, içine aşçı konacak, erzaklar konacak, o fakir çocuklar orada yiyecekler, içecekler; onları mektebe göndereceğiz, okutacağız, tahsillerini yaptıracağız; yüksek tahsil sahibi olacak maaş alacak devletten, müreffeh bir hayata kavuşacak; evlenecek, barklanacak, millete de [faydalı olacak,] çoluk çocuğu da artacak.

E bu selamın verdiği manâlardır. Yoksa *selamün aleyküm* kafi değil. Selamın verdiği

manâlar cemiyetin ihtiyaçlarına karşı gelebilmek.

O yetim çocuklar, ki köprü altında duruyorlar başka. Bir de bizim kendi çocuklarımız var ki, bu kendi çocuklarımızın da hakından gelemiyoruz. İslâm'dan ârî, İslâm'dan uzak, din bilgilerinden uzak. Bunların da yetişmelerine hiç alakadar olamıyoruz. Hemen sabahleyin kalkıp gidiyor dükkanına, işiyle meşgul, çocuğuyla alakadar değil. E bu çocuğuyla alakadar olamamak kadar acı da bir şey yok.

Çünkü İslâm'dan evvelki zamanda, bahuş kız çocuklarını [diri diri toprağa gömerlermiş.] Kaynata olmak çirkin bir âdet imiş o zaman. “Kızını bak götürdü de filana verdi.” diye bir abeslik, ayıp geliyormuş o zaman insanlara. Onun için kız çocuklarının yaşamalarına imkan vermezlermiş.

Bir de maîşet kısa, onun yiyeceğini de fazla görüyor. Oğlan çocuğu kazanacak, ekme getirecek. Kız çocuğu evde duruyor hazır ekme yiyor. Onun yediği ekmeğe göz diyor baba, “Bunu öldürelim de gitsin bir an evvel, ben de kaynata olmaktan kurtulayım.” [diyor,] götürüyor evladını diri diri gömüyormuş İslâmiyet'ten evvelki devirde. Sûre-i Şems'te,

Sûre-i Fâtır'da bunlar apaçık belli ediliyor. Sorulacaktır bu onlardan.

Şimdi bu baba öldürdü o çocuğunu, kendisi kâtil oldu başka. Fakat çocuk masumdur, o zamanki [doğru] imanını varsa cennete gider. Ama bugün anası var, babası var, ekmek yemek de çok bol. Müreffeh bir hayat da var. Bu müreffeh bir hayatın içerisinde evlat cehennemlik tarafını seçmiş, oraya gidiyor. Baba da hiç ilgili olmuyor ki;

“Ne yapayım büyüdü artık hangi yola giderse gitsin.” diyor.

Senin gözünün önünde evladını cehenneme atarken, sen cennete nasıl gidersin ey baba?

Sen cennette nasıl yaşayacaksın yani?

Hadi gittin cennete, fakat senin oğlunu atmışlar cehenneme, yanıyor orda kıvranıyor. O âhîret de bambaşka bir âlem. Cennetteki insan cehennemdeki insanı görecek yani. Cehennemdeki de cennettekini görecek. Arada perde yok, o âhîret âlemi bambaşka bir âlem. O ona yalvaracak, o ona konuşacak. Böyle bir yer. Binâenaleyh evladını bugün eliyle cehenneme atar şekilde, imansız olarak yetiştirmek, kızını diri diri öldürmekten daha be-

ter. Evladını diri diri öldürüyormuş ya, ondan daha beterdir, evladının küfrüne rıza vermek. Çünkü küfre rıza, o da küfrü icap eder diyorlar. Günaha rıza günahı icap eder diyorlar. Akâid. Birisi şarap içiyor, sen de iç diye para veriyorsun ona içiriyorsun, sen de onunla müştereksin. Onun aldığı günahın aynısını sana da verirler, belki daha fazlasıyla.

Allah kusurumuzu affetsin.

Onun için Cenâb-ı Peygamber;

Efşü's-selâm beyneküm. "Beyinlerinizde [aranızda] selamı ifşâ ediniz." [buyuruyor.]

Ankara'ya gittik, bir arkadaşımız var, bir camide vaaz ediyor. Gidelim, orada ziyaret edelim dedik. Kendisi yüksek mühendis, fakat bilgisi çok, Arapça'yı güzel bilir, hadis çok bilir, Kur'an bilir, ezber hafızdır, vaaz ediyor. Kaçınıcı vaazıymış bilemem, kaç epey bir zamandan beri bu *Selâm* üzerine vaaz ediyormuş. O gün yine selamdan bahsetti,

سَلَامٌ عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ

*Selâmün alâ Musa ve Harun.*³

³ 37/Sâffât, 120.

سَلَامٌ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ

*Selâmün alâ İbrahîm.*⁴

سَلَامٌ عَلَىٰ إِيَّاسِينَ

*Selâmün alâ İlyâsîn...*⁵

Bunların izahını yapıyordu.

Selam Allah'tan gelir. Allah'tan gelen selamı sen de aranda ifşa et. Günaydın de yine. Günaydın demeden önce, *esselamü aleykümü* evvela de, Allah'ın selamını ver sevap al. Bir selama otuz tane; 10, 20, 30 sevap veriyor demiş. Bir de böyle şefkat kanatlarını açarsın. Kanat denince mutlaka kapının kanadını anlama, pencerenin kanadını anlama. Kanatlar çok. Şefkat kanadı denir.

c. Annenin şefkat kanadı altında

“Annenin şefkat kanadı altında.”

Annenin şefkat kanadı, işte etrafındaki-lerine acıma hislerinin insanda uyanması. Bu hislerin uyanması imana bağlı. Yukarda bir hadis geçti;

İllâ şiddeten ... illâ şuhhan. Şiddet arttıkça sıkılık da artacak. İmansızlar için ama.

⁴ 37/Sâffât, 109.

⁵ 37/Sâffât, 130.

İmanlılarda şiddet hiç gelir. Şiddette imanlı hiç üzülmez şiddetten. Çünkü imanlı Allahu Teâlâ'nın takdirine razıdır. Ne gelirse hep Allah'tandır. Hiç üzülmez. İnsana bir kuru ekmek kafidir, katık istemez insan. Kuru ekmeği buldu muydu o fakir değildir. Fakir kuru ekmeği bulamayanadır. Hatta derler ki; borcu olan insan kuru ekmekten başka katık yerse caiz değildir demişler. Madem ki borcun var, zeytinyağı koyup banamazsın, tuz ekmek yiyecek. Zaten ekmeğin içinde tuz da var kafi, kuru ekmek insana kafi gelir.

Fakat insan bugün o kadar haris olmuş ki, istiyor üç öğün her şeyi mükemmel olsun yiyeyim, içeyim. Halbuki biz müslümanların, hatta Türk kavminin anane olarak yakın zamana kadar iki öğün yemeği varmış; bir sabah yemiş, bir de akşam yemiş. Bir devir gelmiş Avrupa âdeti, ananesi içimize girmiş, "Öğle yemeği de iyi oluyormuş." diyerekten bir de öğlen yemeği ortaya koymuşlar. Şimdi kısa günler, sabahleyin yiyorsun sekizde. Sekizde yediğin yemek, 12'de öğlen olur dört saat. Akşam dörtte, beşte akşam oluyor, dört saat sonra bir yemek daha. Halbuki dört saatte yemek erimez insanın içerisinde. İnsanın mi-

desinin de biraz istiharat etmek mecburiyeti var, dinlensin bir miden. Diğer aletleri de dinlensin. Buna meydan kalmadan hemen arka arkaya, arka arkaya tıkıştırıyoruz, sonra hastalıklar başlıyor, hadi ondan sonra doktor doktor, kapı kapı dolaşıyoruz.

Erzurumlu İbrahim Hakkı hazretleri, kitabında çok güzel şeyler söyler. Az ye, az iç, az uyu. Bununla ilgili geniş tafsilatlar vermiş. Yalnız buğday ekmeğini yiyen adam katiyen hasta olmaz diyor.

E biz?

Kaç çeşit yemek yiyoruz. Bunun kimisi az şeyle erir, kimisi daha çok zaman ister. Kimisi mesela et gibi daha ağır yemekler, yağ gibi yemekler daha ağır erir, vücudu yorar. Vücutu yormasıyla beraber, az zamanda insan ihtiyarlık devresine giriverir vesselam. Halbuki onun dediği gibi sırf buğday ekmeği yemiş olsak hiçbir şey olmaz, hiçbir hastalık da gelmez vücuda. İbrahim Hakkı boşa söylememiştir o lafı. Ama biz bugün sabahleyin işte reçeli olacak, yağı olacak, kaymağı olacak, balı olacak... Onunla güzel bir yiyoruz, 24 saat bize yeter. Fakat öğlen olmadan yine

etliyi, yağlıyı arkasından yetiştiriyoruz, yine hakından gelinmez bir âlem.

Onun için;

Efşü's-selâme beyneküm.

Şiddetli devirler gelir, gelir ama ehl-i iman hepsini imanıyla karşılar, iman hepsine karşı durur, hiç korkmaz.

Yağmurlar kesilmiş, katiyen yağmur gelmiyor, yerden hiç bir şey bitmiyor.

“Bitmesin varsın, Allah bana kafidir. Allah benim rızkımı verecektir.” der, yine Allah onun rızkını verir. Çünkü yerin altında yaşayan nice mahluklar vardır ki, hepsi merzuk oluyor, hepsinin rızkını Allah veriyor.

Geçen bir mermer getirmişler bize, mermer nasılsa kırılmış, kırıldığı yerden bir kurt çıktı. Şöyle şu kadar olmuş kurt, mermerin içerisinde. Mermerin içerisinde mermeri yiye yiye büyümüş, kocaman bir kurt olmuş. Mermer kırıldı ne hikmetse, oradan kurtcağız çıktı dışarıya. Çok görülen tecrübeler içerisinde mevcuttur bunlar. Ağaçların içerisinde kezalik öyle yetişirler. Havayı nereden alır, suyu nereden alır, nasıl yaşar, Allah bilir artık. Ama yaşatan Allah yaşatıyor. Binâenaleyh senin için yaşamak mukadderse sana Cenâb-ı

Hak nereden rızkı verecekse verecek seni yaşatacaktır. Onun için hiç üzülmez. Hiç ke-der çekmez, gam çekmez, Allah'a teslim olmuştur, "Allah'ım vardır, yeter!" der. Onun için asıl korkan imansızlardır.

Binâenaleyh bu *Selam*'dan katiyen ayrılma kardeşim.

Bak şimdi arkasından ne diyor Cenab-ı Peygamber;

Vellezî nefsi bi-yedihi. "Cenâb-ı Peygamber'in yemin tarzıdır."

*Vav, vav-ı kase*m derler buna.

d. Siz cennete giremezsiniz

"Nefsim yedi kudretinde olan Allahu *celle ve alâ*'ya kase m ederim ki." *Lâ tedhulûne'l-cennete hattâ terâhamû.* "Siz cennete giremezsiniz, hatta birbirlerinize acımadıkça."

Eyvah, eyvah! Bu acıma, şevkat kanadından bahsettik ya, ve *teâvenûden* bahsettik ya. Teâvün-ü İslâmiyye çok [uzağımızda kalmış.]

"Canım ben vereceğim ama benim zaten maaşım bana yetmiyor, benim kazancım bana da yetmiyor. Ben nereden ne vereyim?"

Hepsi masaldan ibaret.

Biraz az yiyiver, biraz az geziver ne olur?

Yok. Keyfime dokunulmasın, her şeyi müreffeh bir şekilde yaşayayım. Ondan sonra paraları istif edeyim, biriktireyim. Kimseye yardımım olmasın.”

İşte neden?

Bir de hayaller besler; “Çocuğuma, torunuma, torunumun torununa...” İşte mallar bırakacak aklınca.

Sonra Allah bir kavim yaratır ne sana yarar, ne başkasına yarar!

Lâ tedhulûne'l-cennete. “Siz cennete giremezsiniz.”

Bellemek lazım. Hepimiz istiyoruz cennete girelim diye ama Cenâb-ı Peygamber diyor ki;

“Siz o cennete giremezsiniz, mümkün değil sizin için şu cennete girmek.”

Ya?

Hattâ terâhamû. “Birbirinize şevkat edin bakalım, acıyın bakalım, merhamet sahibi olun bakalım!”

Yâ Allah, yâ Allah!..

Adapazarın'dan bir efendi geldi, dedi ki;

“Hocaefendi, bizim camimiz zenginlerin muhitidir, çok güzel halılarla tezyin olunmuş-

tur camimiz. Eski halıları ne yapalım, bunları nereye koyalım, harcayalım?”

“Sonra bizim bir de kursumuz var, orada çocuklarımız okuyor. Üç öğün yemek veririz, karyoları mükemmel, yemekleri mükemmel, her şeyleri mükemmel.” dedi.

Bayıldım! Adapazarı’ndaki tüccar İstanbul’daki tüccarların yanında sıfırdır. Burada nice milyonerler vardır, fakat çocuklarımızın karnının tok mu aç mı olduğundan haberi yok. Elini uzatmak istemez, [sen ona] uzatsan da çeker. Uzatamazsın, çeker elini.

Niçin?

İman zayıf.

“O çocuk orada eh okumasın varsın, bana ne! Gitsin memleketine babasının yanında rençperlik mi yapacak, bakkallık mı yapacak, ne yaparsa yapsın, okuyup da ne olacak?!” der.

Bak şimdi buna iyi dikkat edin!

Hattâ terâhamû. “Merhamet sahibi olmadıkça bu işin altından çıkamazsınız.”

Kâlû: Yâ resûlallâhi.

Ashâb-ı kirâm cevap veriyor.

“Yâ Resûlallah! Yâ Resûlallah! Buyurduğun çok güzel fakat.” *Küllünâ rahîmün.* “He-

pimiz acıyoruz biz, bak bizdeki şefkat merhamet kimde var?”

Bu sene işittim, bir muhabbet oldu da, en cömert kavim Arap kavmidir. Arap kavminin cömertliğine hiç kimse çıkamaz dediler. Çok sehâvet sahibidir, olsa da olmasa da elindekini avucundakini yedirir, düşünmez arkasını. Misafirine karşı çok misafirperver, elindekini avucundakini yedirir. Ona eş olacak bir kavim tasavvur olunamaz dedi birisi. Arap methinde, bu Arapların meziyetlerin içerisinde de dahildir.

Onlar [ashab-ı kiram] şimdi diyorlar ki;

“Biz çok merhametli değil miyiz ki yâ Resûlallah! Herkese bak evimizdekini, karılarımızı verinceye kadar ikramda bulunuyoruz, tarlalarımızın ikramında bulunuyoruz, neler yapıyoruz, barındırıyoruz evlerimizde, ne şefkat bu! Yetmez mi bu yâ Resûlallah?”

Bak şimdi;

Küllünâ rahîmün. “Hepimiz merhamet sahibiyiz, şefkat sahibiyiz, hepimiz elimizden gelen fedakarlığı yaparız.”

Kâle: Cenâb-ı Peygamber buyurdu ki.”
Innehû. “Bu sizin merhamet dediğiniz

terâhüm.” *Leyse bi-rahmeti ahadiküm.* “Sizin birinizin acıması kafi değil.”

İçinizde çıkarsa, her devirde bir tane efendi çıkmış çok merhametli, evinde işte fukaraları yediriyor, içiriyor. Yetimleri giydiriyor kuşatıyor, gelin ediyor şey ediyor filan, çıkar böyle her memlekette. Gavurların içinde de vardır bazen çıkan bunlardan. Fakat diyor ki;

Leyse bi-rahmeti ahadiküm. “Bu sizin birinizin yapacağı işle olur iş değil.” *Terâhamû.* “Cemî olarak, hepiniz böyle merhamet sahibi olacaksınız.”

Hepiniz şefkat sahibi olup, hepiniz elinizden gelen fedakarlığı her zaman yapmakta yarış edeceksiniz. *Ve sâri’û.* Yarış edeceksiniz. Bu benden daha çok, o benden daha çok, ben ondan daha çok, herkes gücü nispetinde yani.

Fakat ne yazık! Gösteriyor ki [işler hiç de böyle değil.] Şuraya iki tane oda yaptık, bir de kalorifer yaptılar bu sefer, üç beş tane çocuk var. Şimdi şikayetçilerin şikayetini naklediyorum; “Halktan yardım istemekten göbeğimiz patladı. Zenginler kafasını çeviriveri-

yor, yine fakir fukaradan neyse az çok bir şeyler buluyoruz.” diyorlar.

Bu olur şey mi yani?

İnsan hicap duyuyor bundan!

Bu sene bir Habeşli ile Mekke-i Mükerrerme’de müşerref olduk. Habeşistanlı bir adam. Adam hemen bizim adresimizi öğrenmiş, çabucaktan bize bir mektup yazmış;

“Aman biz sizin yardımınıza muhtacız, bize biraz yardım edin. Çocuklarımız burada okuyor ama bu çocuklarımızın yardımına gücümüz yetmiyor siz de biraz yardım edin.” diyerekten.

Osmanlı Devleti’nin eski şerefi var ya! Bu devletin şeref ü saltanatından, bunlardan da bir şey koparabiliriz miyiz diyerekten adam bize mektup yazmış.

Yahu akıl var, fikir var, buradan Habeşistan’a nasıl yardım gider bu devirde?

Kolay bir iş mi bu?

Biz kendi çocuklarımızın, kendi evlatlarımızın himayesinden aciz bir durumdayız da kalkacağız da buradan Habesiştan’a, Sudan’a, bilmem nereye yardıma gideceğiz. Hayal ile yaşamak olmaz böyle. Halimiz harap bir durumda.

Allah muinimiz olsun.

Bakalım ne dedi;

Leyse bi-rahmeti ahadiküm hâssaten.

“Şöyle hususî merhametler kafi değil.”

Hususî merhametler çok, elhamdulillah memleketimizde eksik değildir, çok merhamet sahipleri vardır; kapısı açıktır, ikramı, vergisi boldur, ama kafi değildir.

Velâkin rahmete'l-âmmeti rahmete'l-âmmeti.

Rahmeten âmmeh, umum.

Elhamdulillah rabbi'l-alemîn.

Bunu gâvur okumuş;

“Yahu!” demiş, “Bizim İncili okuyan papazlar, Tevrat'ı okuyan yahudiler ‘Allah bizim Allah'ımız’ diyorlar. Ya bak bu müslümanların kitabı ne güzel diyor. ‘Allah, âlemînin sahibi Allah.’ Ben öteki dinlerden vazgeçtim. Bu güzel bir din, ben de müslüman olayım.” demiş, gitmiş müslüman olmuş. Samsun'da oturuyormuş şimdi o adam.

Elhamdulillah rabbi'l-alemîn. “Allah âlemînin rabbisi.”

Senin de merhametin âmmeye olacak.

Bak Cenâb-ı Hakk'ın merhametine ki, yerde ona itaat eden var etmeyen de var,

dini tanıyan da var tanımayan da var. Hatta Allah'a karşı, peygambere karşı, kitaba karşı söylemek istemem, böyle yanlış hareketlerde bulunanlar da var. Fakat Allah onların hiçbirisine bakmıyor, kulak asmıyor da rahmetini umuma veriyor, güneşini umuma veriyor, erzakı umuma veriyor. "Sen bana itaat etmiyorsun sana vermeyeyim." demiyor.

Senin de merhametin âmmeye sun. Sen âmmeyi bırak da hiç olmazsa kendi cinsine olsun. Hiç olmazsa komşuna olsun! Hiç olmazsa vatanına olsun! Hiç olmazsa camiindeki cemaatine olsun a müslüman!

Allah affetsin cümlemizi.

Şu bir hadisi de okuyayım kâfi gelsin.

«لَنْ يَزَالَ الْعَبْدُ فِي فُشْحَةٍ مِنْ دِينِهِ مَا لَمْ يَشْرَبِ
الْخَمْرَ. فَإِذَا شَرِبَهَا خَرَقَ اللَّهُ عَنْهُ سِتْرَهُ، وَكَانَ
الشَّيْطَانُ وَلِيَّهُ وَسَمِعَهُ وَبَصَرَهُ وَرَجْلَهُ، يَسُوقُهُ إِلَى
كُلِّ شَرٍّ، وَيَصْرِفُهُ عَنْ كُلِّ خَيْرٍ. طَب، عَنْ قَتَادَةَ بْنِ
عِيَّاشٍ»

*Len yezâle'l-abdü fî füşhatin min dînihi
mâ lem yeşrabi'l-hamra fe-izâ şeribehâ ha-*

rakallâhu anhu setrahu ve kâne's-şeytânü veliyyehu ve sem'ahu ve basarahu ve riclehu yesûkuhu ilâ külli şerrin ve yasrifühu an külli hayrin.

Abd, mâlum kul. Buradaki abdden murat müslüman kul.

“Bir müslüman kul Allah'a mutî olduğu müddetçe daima dininde vüs'at üzerinedir, rahatlık üzerinedir, saadet ve selamet üzerinedir.”

Allah'a mutî olduğu müddetçe Allah onun her şeyinde bir genişlik, bir rahatlık verir, huzur içerisindedir. Parası olmasa da, akşama yiyecek ekmeği olmasa dahi yine bir huzur vardır; “Allah beni aç bırakmaz” der, “Rızkı-mı gönderecektir” der. Yine bir huzur ve rahatlığı vardır.

“Bu devam eder.” *Mâ lem yeşrabi'l-hamra.*

Hamr, mâlum şarap.

“Fakat bu şarabı içmediği müddetçe müslüman saadet selamet ve rahatlıklar içerisindedir.”

Fî iktisadin min dinihî. “Her cihetten.”

Peki!

Fe-izâ şeribehâ.

Şimdi akıl, demin tarif ettik ya yukarıda. Kendini menhiyattan tutabilen akla akıl derler. Kendini yasaklara karşı bağlamış tutsak ediyor, seni o şeylere göndermiyor, diyor ki; "Yasak, günah!"

Şimdi biz namaz kılıyoruz elhamdülillah.

Allah affetsin ve bizi dâim etsin bu namazlarımız da.

Fakat bu namazlarımız bir yatıp kalkmadan ibaret değil. Bu namazlar, bu erkandır yatarız kalkarız, okuruz. Buna erkan, usul derler. Asıl namazda havf u haşyet ve huzû lazım.

Allah ile olabiliyor musun namazında?

Allah'ın ile ne kadar olabiliyorsen namazında senin namazın o kadar makbuldür. Makbuliyeti Allah'ınla olabildiğin müddettir. Bizim karşımızda elhamdülillah put yoktur. Biz putun karşısına dikilmeyiz fakat bütün varlıkların sahibi olan Allah'ın divanına duruyoruz. O el bağladığımız onun divanında duruşumuzdan neşet ediyor. Kendimizi de topluyoruz; "Yâ Rabbi! 'Sana hamdolsun' diyerekten biz senin huzurunda bulunuyoruz. İçimizi bir korku, bir havf istila ediyor ki sağımızı görmenin

imkânı yok, solumuzu görmenin imkânı yok, hatta kendimizi görmenin de imkânı yok.”

Bu havf u haşyet istila etti miydi insanı, kendisinden de haberi olmaz insanın artık. Bu halindeyken bir günah karşına çıkar. Ha o günah çıktığı vakitte müslümanın eli ayağı kesilir. Eli ayağı kesilir;

“Ben nasıl müslümanların ki bugün Allah'ımın yasağı ile karşı karşıya kaldım?”

“Allah'ımın yasağı ile karşı karşıya kaldım!” diyerekten eli ayağı titrer bayılır gider orada artık, o işi işleyemez, o günahı işleyemez.

Şurada bir misalle aklıma geldi şimdi.

Vaktiyle kervansaraylar varmış ya. Yolcular giderlerken bir misafirhaneye uğrarlarmış. Misafirhaneden o akşam giren sağ çıkmıyor, ölüyor.

Yine bir zavallının birisi uğramış. Demişler;

“İyi ama, iyi bak, hesap et! Buraya giren sağlam çıkmıyor. Soğuk hava, dışarıda kalmışsın, pekâlâ ama, gir içeri bir şey demeyiz. Fakat iyi bil ki bak buraya bu kadar insanlar geldi girdi. Hiçbirisinin sağlam çıktığı yok, gidiyor hepsi âhirete.

Demiş;

“Ne yapayım canım, sokakta bu karın altında soğukta dışarıda kalmaktansa Allah'a sığınırım. Pekâlâ bana müsaade edin gireyim içeriye.” demiş girmiş.

Bir mum vermişler kendisine yakmış, yatmış aşağıya.

Gecenin bir vakti olmuş, karşısında bir kız belirmiş, ayın 14'ü gibi. Genç adam, nefis kabarmış. Elini ateşe koymuş, demiş;

“Bak, bunun ateşine dayanamıyorsun elini çekiyorsun, ya o cehennemın ateşine nasıl dayanacaksın sen? Yum gözünü bakma ona! Yum gözünü bakma ona!” derken sabah olmuş, selametle çıkmış adam dışarıya.

Demişler ki;

“Sen ne oldu da ölmedin yahu? Buraya şimdiye kadar ölmedik insan gelmedi hiç, herkes ölüyordu?”

E demiş, böyle bir hadise oldu. Ben o hadiseye karşı kendimi böyle müdafâ ettim, muhafaza ettim. Allah da beni korudu.” demiş.

Haa!..

e. Bu günahlar bizi cehenneme sürükleyen büyük ateşlerdir

Aziz kardeşler!

Bu günahlar bizi cehenneme sürükleyen büyük ateşlerdir.

Allah muhafaza etsin, Allah muhafaza etsin!

Onun için genci ihtiyarı yok ha.

Ben gencim korurum, öteki de ben ihtiyarım artık benden de korkulmaz.

Yok yok, öyle şey yok. İnsan nefesi çıkıncaya kadar hep Cenâb-ı Hakk'ın şeysi altındadır. Halimizin ne olacağını bilemeyiz.

Şimdi;

Fe-izâ şeribehâ. "İçkiyi içti."

Burada bir tane misaldir bu. İçki yalnız değildir ha. İçki olsun, kumar olsun, faiz olsun, hırsızlık olsun, katil olsun, bunlar hep birbirini kovalar.

Bunlardan hangisi olursa olsun;

Harakallâhu anhu setrahu. "Allah celle ve alâ onun üzerinden himayesini çeker."

Allah *celle ve alâ* bu günahı irtikap eden adamın üzerinden muhafazasını çeker. Yandı! Bu yanmanın alametidir yani.

Allah o faize müptela olanların, içkiye müptela olanların, diğer zinaya ve envai çeşit günahlara müptela olanların hep yardımcısı olsun. Allah muhafaza etsin, kurtarsın bu âfetlerden.

Bunlar büyük âfetlerdir, sözle önlenmez öyle önlenir. İçeriden gelecek öyle bir iman kuvveti olacak ki seni ondan men edebilsin. O iman kuvveti de olmadıkça ölürsün gidersin o halinle.

“Eh Allahu Teâlâ himayesini kaldırınca.”
Ve kâne’ş-şeytânü veliyyehu. “Olur onun üstazı, hâmisi şeytan.”

Velisi şeytan olur, şeytan oldu muydu;
Ve sem’ahu ve basarahu ve riclehu. “Eli de, ayağı da, gözü de, kulağı da hepsi şeytanın elindedir yani.”

Yuları teslim almıştır şeytan. Aldı mıydı;
Yesûkuhu ilâ külli şerrin. “Ondan sonra onu bütün ne kadar fenalık varsa hepsine sevk eder.”

Ne kadar!

Onun için derler ki bütün günahları, envai çeşit ne kadar günah varsa, toplamışlar bir odaya koymuşlar kapatmışlar oraya. Misal. Kapamışlar, kapısına da anahtarını da içkiyi

koymuşlar. İçkiyi açtın mı hepsi gitti, hepsini işlersin artık. Hepsini işlersin;

Ve yasrifühu an külli hayrin. "Bütün hayırlardan da seni uzaklaştırır."

Yine bir misal hatırıma geldi.

Vakti ile, İslâm'dan evvela, abidlerden birisi, insanlardan mı şey yaptı ne yaptıysa onların âdetleri böyle şehir dışına çıkıyorlar, manastır dedikleri gibi, rahiplerin, rahibelerin yaşadıkları dış yerlerde binalar yapıp orada saklanıyorlar, orada geçiniyorlar, dünya hayatının içerisine girmiyorlar yani. Dünyada insanlarla işi yok.

Adamın birisi böyle çekilmiş, "Bu insanlardan fayda yok Allah'ımla olayım." diyerekten.

Eh orada ibadetiyle taati ile, o zaman ki bilgiler neyse onlarla meşgul bir âlemde, meşgul bir halde.

Şeytan var ya. Bir o zaman [şeytanın] insan kılığına girebilir görünebilir şeyi var. Elhamdülillah ki Peygamberimizin sayesinde onun yüzünü görmekten uzağız elhamdülillah. Allah onu koruyor bizden.

O gün bir insan kılığında geliyor bu rahibin yanına.

Selamünaleyküm, yahut o zamanki selam neyse.

Hoş geldin sefa geldin, buyurun, diyor.

İşte ben tanrı misafiriyim diyor.

Pekâlâ!

O gün neyse akşam yemeği ona da koyuyor, Buyur diyor, ye.

Ben yemem diyor.

Neden?

Bir gün, iki gün, üç gün misafir kalıyor yemiyor. Beni Allah diyor, acıdı bana Allah. Beni yemek şeysinden korudu. Ben artık ekmeği yemeğe ihtiyacım yok diyor. Bana hayatı ekmeksiz yemeksiz yaşama kabiliyetini verdi. Benim ihtiyacım yok, yemem diyor.

E diyor, Ne yaptın da sen böyle bu devlette eriştin, bu nimete eriştin?

Bir günah yaptım diyor, onun arkasından bir tevbe ettim ki, o tevbem Allah'ın indinde makbul oldu diyor. İşte bana artık yemek ekmek ihtiyacını benden kaldırdı diyor. Ben şimdi böyle rahatım çok. Sen hiç üzülme!

E yahu ben de senin gibi olamam mı böyle?

E diyor, bir günahta sen işle diyor, işte benim yaptığım duayı sen de yaparsın, istiğ-

farı yaparsın. Şimdi biz okuyoruz her sabah her akşam ya. Sen de okursun, Allah da affeder. Sen de benim gibi olursun diyor.

İyi bir şey ya, ekmekten yemekten böyle bu ihtiyaçtan insan azad oldu muydu rahat kalır tabi.

İyi, yapayım öyleyse diyor.

Üç tane günah var diyor. Birisi zina birisi, katl, birisi de içki diyor. Bu üçlüden birisini ihtiyar et.

Zina yapamam diyor, o olmaz.

Katl?

Onu da yapamam diyor.

İçki?

Eh diyor, onu neysa o ehven. Onu içirim sonra tevbe ederim diyor. Öteki ikisi fena.

Pekâlâ!

Şeytan bu, gidiyor hükümdarın kızını hasta ediyor. Doktorlar doktorlar, çare yok.

Diyor;

Gidin, filan yerde bir rahip var diyor. Yani bugünkü tabirle bilgin var diyor. O bir nefes etsin iyi olur kızın diyor.

O da âciz kalmış tabi.

Eh götürün rahip okusun.

Rahip geliyor bakıyor ki ayın 14'ü gibi bir kız, gayet güzel.

O sırada içkide içmiş tabii. İçki içmiş sarhoşluk kafası. Şeytan da işin içinde.

Diyor;

“Yapacağını yap be aptal. Bir daha senin eline böyle bir şey geçmez. Fırsat bu fırsat, böyle bir nimet!”

Derken zinayı yapıyor.

Şimdi korku başladı, sarhoşluk da gidiyor kafadan, artık ayılma hali geliyor kendisine.

Eyvah ne yaptım ben yahu? Şimdi beni ne yaparlar bunlar?

Asarlar keserler.

Öldür bunu da göm diyor. Avanak! Ne bilecekler! Gönderdim gitti dersin diyor.

Bir de öldürüyor onu, gömüyor oraya, ondan sonra meydana çıkıyor iş.

Allah esirgeye.

Asılacak.

Ulan diyor, avanak! Bu günahları sana ben işlettim. Bana iman et kurtulasın buradan diyor.

İmanını da alıyor elinden...

Allah!..

Bak bak bak, içkinin yaptığı felakete bak arkadaş!

Allah hepimizi affetsin, mağfiret etsin. Tefvikatı samedaniyesine mazhar etsin. Bu gençliğimizi Allah muhafaza etsin, bu kötü haram şeyleri işlemekten korusun yâ Rabbi!

Bu haramlar çok kötü şeylerdir, fena şeylerdir.

Allah bizi bu iman ile taltif etmiş, lütfetmiş. Bu bizim elimizde değil, ezelde vermiş bize bunu elhamdülillah. Bu güzel memleketlerde de bizi yaratmış.

Anamız ya Amerika'da doğaydık, ya bilmem hangi yerde doğaydık, bir gavurun dölü olaydık ne olurdu bizim halimiz?

Elhamdülillah ki bir müslüman neslinden, bir müslüman memleketinde beş vakit ezanlar okunuyor kulağımızın dibinde.

Her gün çan sesi dinleseydik ne olurduk?

Onun için bu nimetin kadri çok büyük. Bunu böyle ayaklar altına alıp da nefsin üç günlük beş günlük arzusu için bu günahları işlemek insanın aklının işi değil.

Onun için akıl o akıldır ki, akıl ona derler ki insanı Allah'ın yasaklarından alıkoyar; atı, deveyi yürümekten alıkoyan bağ gibi. Eğer bu

bağımız yoksa demek ki bizim ilgimiz kesilmiş Allah'la, himayesinden bizi bırakmış. Kendi halinizle ne yaparsanız yapın demiş. Biz bundan çok korkarız.

Allah cümlemizi affetsin. Tevfikatı samedaniyesine mazhar etsin. Himayesini üzerinden bırakmasın. Tevfikatı samedaniyesine mazhar eylesin. Kendisine mutî, kendisini seven, kendisinden korkan havf u haşyet ile içerisi dolu bahtiyar kullarının zümresine ilhak eylesin.

Bu duamız çok güzel ama bilirsiniz ki herşey yerinde yetişir. Arabistan'ın çölünde ağaç yetişmiyor. Sen ne kadar desen ki yarın burada bir elma ağacı dikelim, armut ağacı dikelimde olsun, olmaz.

Niçin?

Orası ona müsteid değil. Kum, sıcağı görür yakar. Her gün dik her gün sula yine olmaz. Çünkü o hararete, oradaki ateşe dayanamaz, kurur çabucaktan.

Ya bizim dualarımızda da muhitlerimizde camilerimiz çok şükür Allah'ın himayesi altındadır yani. Camilerimizden uzak kaldık mıydı işte Arabistan çöllerindeki kuma ağaç dikmeye benzer.

Onun için küçük yavrularımıza herhalde dinimizi güzel öğretelim. Onları camilerimize getirip alıştıralım, dinimize saygı sevgi hürmet şeyleri aşılalım.

Biz de hep misafiriz burada. Kim bilir hangi gün hangi saatte birbirimizden ayrılacağız?

Ha şimdi bu duamızın içerisinde söyleyeyim. Geçen hafta cuma günü yani iki gün evvelki cuma gününde. Bu sefer bizim hac arkadaşımız vardı. Eczacı Lokman Hekim diyerekten ismi mâruf, Tefvik Efendi. Kaç hacılığı da var kendisinin. Yine bu sene hacda idi. Evvelki hafta bana bir sürü ilaç getirmiş. Bir de kitap getirmiş güzel, ilaçlar hakkında mualumatlar. Bu hafta ben kapıya gelirken o da karşıma çıktı. Selamlaştık, öpüştük. Ben içeriye girdim o da geldi. Namazını kıldı evine gitmiş, Rahmeti Rahman'a kavuşuvermiş.

Bu nefes bundan ibaret, hayat bundan ibaret yani. Kendisinin de birçok ilaçları var. İşte sıkıştığın vakitte şunu yutarsan açılırsın, bunu yutarsan damarın genişler diyerekten ama vakit gelince hiçbir şey fayda vermiyor.

Allah cümlemize uyanıklıklar versin. Bu muvakkat olan hayatımızın içerisinde Hakk'ın

razı olacağı bizim ve kendisinin de sevdiği güzel amellerle bizleri taltif buyursun. Rızasına muvaffak amellerden bizi uzak etmesin ve hoşlanmadığı amellerden de bizi muhafaza etsin.

Biz aciziz o himaye etmezse perişan oluruz.

Allah hıfz u himayesinden ayırmasın bizleri.

Sübhâne rabbike rabbi'l-izzeti ammâ yesifûn ve selâmün ale'l-mürselîn velhamdü lillahî rabbi'l-âlemîn el-Fâtiha.

Aşr okunuyor ve dua ediliyor.

Mehmed Zahid KOTKU

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

